

ZAVRŽEM ALI UPORABIM?

Sonja Pavlinjek

Osnovna šola Cankova _ Vrtec Cankova

Kostanjevica na Krki, 31. 5. 2025

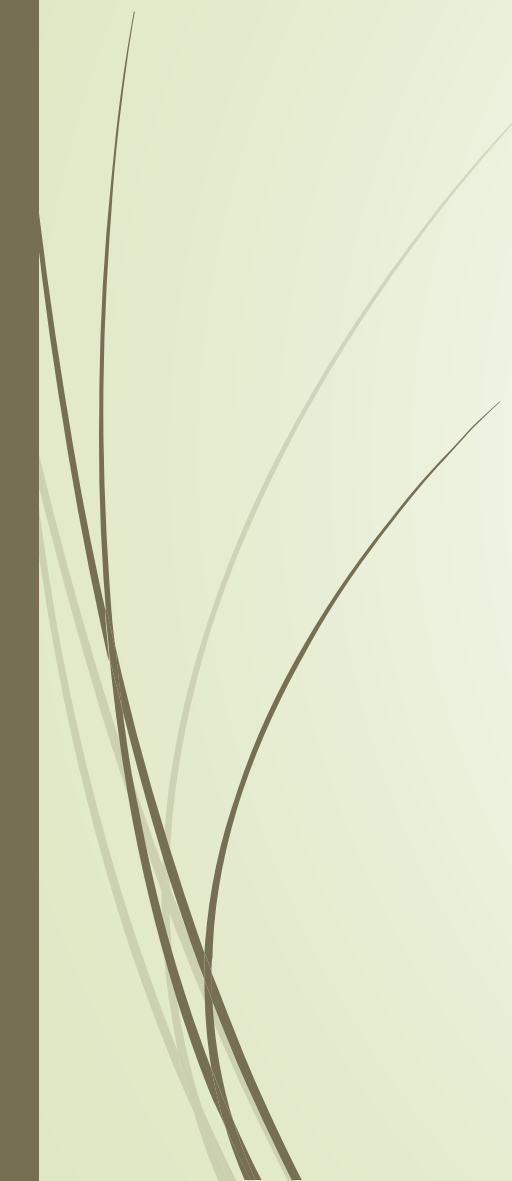
IZHODIŠČE:

- Odpadki so vsepovsod okrog nas. V bližini vrtca se velikokrat zgodi, da otroci opazijo nekaj, kar ne sodi v naravo.
- To je priložnost za pogovor, opazovanje, učenje.

**OTROKOM NA PREPROST IN DOŽIVLJAJSKI
NAČIN PRIBLIŽATI POMEN LOČEVANJA ODPADKOV.**

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA:

- ozaveščanje otrok o pomenu ločenega zbiranja odpadkov ter navajanje skozi igro na pravilno ločevanje
 - zmanjšanje količine odpadkov
 - spodbujanje ponovne uporabe in recikliranje
-

skupina SOVICE

vzgojiteljica Sonja Pavlinjek

starost otrok: 4-6 let

število otrok: 20

UVOD V DEJAVNOST

- Ugotoviti predznanje otrok, kaj so to odpadki, kako nastanejo, kaj se z njimi zgodi ...
- Ugotovili smo, da otroci v večini znajo poimenovati enostavne odpadke ter jih ločevati v ustrezne barvne zabojnike, ob verbalni spodbudi. To velja predvsem za papir, embalažo in steklo. Pri nevsakdanjih odpadkih so nastale težave.

OPIS IZVEDENIH DEJAVNOSTI

Ogled ekološkega otoka in košev v vrtcu ter na šoli...

Otroci so usmerjeno opazovali in ugotavljali ustreznost načinov odlaganja odpadkov v našem kraju.

IZDELAVA BARVNIH ZABOJNIKOV ZA RAZLIČNE VRSTE ODPADKOV TER UČENJE RAZVRŠČANJA

Otroci se preko igre učijo ločevati odpadke ter posledično razumejo povezavo med dejanji in vplivi na okolje.

RUMENI KOŠ ZA ZBIRANJE EMBALAŽE

LOČEVANJE DOMA

- V večini ločujejo predvsem embalažo, papir in steklo, nekateri imajo kompostnike oz. rjave zabojnike za odvečno hrano.
- Večje odpadke starši vozijo v zbirni center.
- Z odpadki, ki so jih otroci prinesli v vrtec, smo se učili razvrščanja v ustrezne zabojnike.
- Težave so jim povzročali kartoni, trša plastika in izdelki iz kartonske embalaže. Ravno to je bil razlog, da smo podrobneje spoznali KEMS.

KAJ JE KEMS?

RAZISKOVANJE IN AKTIVNO UČENJE OTROK

- Kako je sestavljena KEMS?

Slika : Sestava KEMS-a, vir: Wikipedija

- Kako jo pravilno zlagamo, ločujemo in odlagamo?

Otroci so se naučili zlagati KEMS po korakih: **IZPRAZNI, ODVIHAJ, STISNI.**

KAKO RECIKLIRAMO ODPADNO KEMS?

- Za boljše razumevanje same tematike in dodatno motiviranost otrok smo preko avdiovizualne tehnike otrokom predstavili kratka filma o recikliranju:
- **Eko paket: RECIKLIRANJE ODPADNE EMBALAŽE TETRA PAK**
- **Eko film O RECIKLAŽI ODPADNE EMBALAŽE**

SEZNANITEV S KROŽNIM GOSPODARSTVOM

Recikliranje je predelava odpadnih snovi z namenom ustvarjanja novih.

geslo 3R – **reduce, recycle, reuse** (zmanjšati, reciklirati in ponovno uporabiti)

Slika : Mobiusova zanka_mednarodni znak za recikliranje, vir: Wikipedija

Otroci so spoznali snovni krog in njegov rezultat, ki je, da iz odpadnih materialov nastanejo nove surovine, iz katerih izdelamo nove izdelke za drugi namen uporabe.

KAKO POTEKA RECIKLIRANJE?

Recikliranje se začne, ko embalažo spustijo v trgalni stroj, dolijejo vodo in pustijo stati 20 minut. Takrat se aluminijasta folija odstrani od papirnatih vlaken, ki jih ponovno uporabijo za izdelavo papirja.

Otrokom je bilo še posebno zanimivo dejstvo, da lahko iz 10 vrnjenih embalaž za mleko izdelajo eno novo igračo – sestavljančko ter iz 25 plastenk naredijo novo jakno.

MEDPODROČNO POVEZANE DEJAVNOSTI:

Kamišibaj pravljica O miški, ki je iskala sir

*Miškin želodček hudo kruli, zato odide na pot, da si poišče kaj za pod zob.
A na žalost v gozdu najde le kos rumenega papirja, rumeno steklenico, rumeno plastiko...*

Pravljico smo otrokom predstavili kot kamišibaj predstavo, kasneje so se sami zaigrali v igri vlog in se poistovetili z glavno junakinjo, si širili besedišče ter pomagali miški razvrščati v zabojnike vse, kar je našla v gozdu.

OGLED POUČNIH RISANK NA TEMO ODPADKI IN PONOVDNA UPORABA

Otroci so dobili ob ogledu poučnih risank odgovore, kam spada kateri odpadek, kam jih odpeljejo, kaj se zgodi z njimi v reciklažnih centrih in centrih ponovne uporabe. Skozi vsebino risanke so se poistovetili z glavnimi junaki in opazovali njihova pravilna oz. nepravilna ravnanja.

GOZDNA UČILNICA

- obiskali smo gozd
- opazovanje svojega drevesa skozi letni čas
- uporabljamo samo eno brisačko za roke, papir pa porišemo na obeh straneh – posledično ohranjamo gozd
- zbiralna akcija »Z modrim Dinom zbiramo star papir«

Z namenom utrjevanja pridobljenega znanja o ločenem zbiranju smo izvedli:

- didaktično igro Smetar prihaja, ugotovi, kam sodijo odpadki!
- izpolnjevanje delovnih listov, kjer so razvrščali odpadke v ustrezne zabojnike

ZAVRŽEM ALI UPORABIM?

S KEMS-om se lahko tudi igram in ustvarjam!

- igra brez igrač
- nestrukturiran material (škate, zamaški, KEMS, tulci, plastični lončki...)

PREVOZNA SREDSTVA

Ob mednarodnem dnevu mobilnosti ter v sklopu projekta Pasavček smo iz odpadne embalaže ustvarjali prevozna sredstva.

USTVARJANJE SCENE ZA DRAMATIZACIJO

Za predstavo za starše so otroci pomagali pripraviti sceno – hiško muce Copatarice iz velikih škatel ter ostalih detajlov iz KEMS-a.

NOVOLETNI OKRASKI

V mesecu decembru smo izdelali novoletne okraske za dekoracijo igralnice ter kamin iz škatel za prihod dedka Mraza in foto kotiček.

PTIČJE KRMILNICE

Januarja smo izdelali ptičje krmilnice in vanje nastavili hrano ter tako skrbeli za ptice pozimi.

OKVIR ZA SLIKO

Mamice smo ob njihovem prazniku razveselili s sliko. Okvir je bil iz rolic KEMS-a, ki so jih zvijali otroci sami.

DIDAKTIČNE IGRE

Glavni cilj pri izdelavi iger je bil, da otrokom pokažemo, da se iz odpadkov lahko naredi nekaj novega, zabavnega in uporabnega. Igre so otrokom izredno zanimive, saj spodbujajo družabnost, še bolj pomembno pa je bilo dejstvo, da so jih ustvarili sami.

Namizna družabna igra Spomin,
kjer si otroci urijo spomin,
utrjujejo v kateri zabojnik
bi spadalo tisto, kar so odkrili.

Igri koncentracije in pozornosti: **BARVNI VRTILJAK**

Otroci spravijo barvno žogico s premikanjem podlage v tunel ustrezne barve. Na voljo imajo več barvnih žogic za ponovitev.

Cilj igre je razvijanje koordinacije oko roka, prirejanje in medsebojno sodelovanje.

LABIRINT – spravi žogico na sredino

Otroci usmerjajo žogico s premikanjem oz. nagibanjem podlage do središča labirinta. Igra je končana, ko vse tri žogice spravijo skozi sredino.

Cilj igre je razvijanje koordinacije oko roka in preciznosti.

ČISTILNA AKCIJA V BLIŽINI VRTCA

Otroke smo ozavestili o pomenu odstranjevanja odpadkov iz narave ter čistega okolja. Z aktivnim sodelovanjem so si otroci razvijali delovne navade ter občutek za skupno dobro.

NEKAJ IDEJ...

ZAKLJUČEK

- zagotoviti spodbudno učno okolje
- nove igre, ki so jih naredili iz odpadne kartonske embalaže
- vključitev staršev v projekt
- zgled, verbalna spodbuda, pohvala ter pozitiven odnos do zmanjšanja količine odpadkov in ločenega zbiranja le-teh, posledično oblikuje trajnostne navade
- sistematično načrtovane in priložnostne dejavnosti, s področja ločevanja in zmanjšanja odpadkov ter ponovne uporabe, bi morale biti v vrtcu prisotne vsakodnevno, saj bomo le tako že v zgodnjem otroštvu našim najmlajšim privzgojili vrednote trajnostnega razvoja

Kitajski pregovor pravi:

**»Povej mi in bom pozabil, pokaži mi in se bom spomnil,
vključi me in bom razumel.«**

VIRI IN LITERATURA:

- Bahovec, E... et al. (1999). *Kurikulum za vrtce*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad za šolstvo.
- *Kaj je recikliranje?* Pridobljeno 8.4.2025, <https://ekoglobal.net/kaj-je-recikliranje/>
- *Kapljica in listek raziskujeta: Kam gredo odpadki, ko jih odvržemo*. Pridobljeno 7.4.2025, <https://www.youtube.com/watch?v=Rh9XGrbLNic&list=PLamP7Wo53u2qwsyoseeWpHtXLwiteYQab&index=1>
- *Kaj je snovni krog ali krožno gospodarstvo?* Pridobljeno 10.4.2025, <https://www.eko-paket.si/snovni-krog-kems.html>
- Košmrlj, M. (2010). *Ekologija v predšolskem obdobju*. Ljubljana: Založba Morfem.
- Kroflič, R... et al. (2008). *Otrok v vrtcu: priročnik h Kurikulu za vrtce*. Maribor: Obzorja.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2006). *Okoljska vzgoja v vrtcih*. Ljubljana: AWTS.
- *Recikliranje*. Pridobljeno 16. 4. 2025, <https://sl.wikipedia.org/wiki/Recikliranje>